

استرا بدلی

عثمانی مملکتلری ایچون :

ییللغی بر بو چوق لیرا

اجنبی مملکتلری ایچون :

ییللغی ۳۳ مارق ۵۰۰ فرانق

دانه سی ۳ غنر و ش

ییل ۳ صای ۶۸

اقتصادنا

مجموعه سی

فالد

عامی و عملی هر نوع اقتصادی مسئله لر دن بحث ایدر و هر پر شنده کونی چیقار .

ادارده خانه : استانبول ، یکی پوسته خانه جاده سی میدا نجق نومرو ۳

اعلان بدلی

بر دفعه لق هر سطر ایچون :

یکرمی غروش

سنه لک اعلان ایچون

آیریجه آکلا شیلیر

۲۲ تشرین ثانی ۳۳۳

نافعہ

صنایع و تجارت

آیری آیری نظارتلر تشکیل ایدیور .

ژاپونیاذه بوتون امور اقتصادیه زراعت و تجارت نظارتنه منحصر قالیور . یالکیز مناقلات نظارتی مستقلاً ایضای وظیفه ایدیور .

« فامنک » ده :

زراعت

تجارت و صنایع

آیری آیری نظارتلره مودوع بولونیور .

نوروجه امور اقتصادیه ایچون درت نظارتلره لزوم کورمشدور .

تجارت

سیرسفاثن و صنایع

زراعت

نافعہ

آوستریا دخی امور اقتصادیه بی درده آیرمشدور

شمندو قرلر

زراعت

نافعہ

تجارت

مجارستان یالکیز ایکی نظارت ایله اکتفا ایدیور .

تجارت

زراعت

رومانیاذه :

تجارت و صنایع

زراعت

نافعہ

ایچون آیری آیری نظارتلر تشکیل اولنمشدر .

لکن یوقاریده ایضاح ایتدیکمز وجهله بز بونلرک هیچ برینی کندیمزه نمونه امثال اتخاذایده میز . چونکه حاملز ، وضعیتمز بونلرک هیچ برینککنه بکنزه میز . مع مافیہ ممالک سائرہ نک تشکیلاتندن یالکیز برتیجه چقارہ بیلیرز : ممالک متمدنه نک برچوغتده زراعت ایشلری مستقل برنظارتہ تودیعی اولنمشدر . بز باشلیجه برزراعت مملکتی اولقو آئی اقتصادیمز اک زیاده زراعتہ متوجه بولنمق اعتباریله زراعت ایشلری مستقل برنظارتہ تودیعی ایدرسه ک نفس الامرہ موافق حرکت ایتمز اولورز . صنایع ، نافعہ وسائرہ ایچون ایستر آیری آیری نظارتلر تشکیل ایدلم ایستر جمله سنی برنظارتہ حصر ایدلم بالجمله امور اقتصادیه شامل اولق اوزره یارادیجی بر فعالیت ابراز

ایده بیلہ جک قرطاسیه واداری ایشلرندن آزاده بر اقتصادیات نظارتنه احتیاج واردور . الجآت حربیه نتیجه سی اوله رق دیگر مملکتلرده بوکی نظارتلرک تشکیله لزوم کوریلہ جکی شبهه سزدور . یوقاریده ایضاح ایتدیکمز وجهله آلمانیاذه شمیدین تأسیس اولنمشدر . مجارستانده انتقال اقتصادیات نامیله یکی بر نظارت وجوده کتیرلمشدور که اساس اعتباریله بز مطلب ایتدیکمز اقتصادیات نظارتندن فرقلی برشی دکلدور . سائر مملکتلرده دخی بوکی تشکیلاتک وجوده کتیرلمه سی ده شمدیدین موضوع بحث اولور . هیچ شبهه یوق محاربه نک ختامنده اقتصادیات نظارتی برچوق مملکتلرده امر واقع حاله کله جکدر . بوکی برنظارتہ اک زیاده بز محتاج بولندیغمز ایچون بونلر میاننده اک اول بز بولنمق لغمز طبیعیدور .

اعشار

استانبول ولایتی املاک امیریہ مدیری

محمد زکی

— ۱ —

احوال و الجآت حربیه تحت تأثیرنده اوله رق مالیه نظارتی اتخاذایتدیکی برقرارلہ بوسنه محصولات عشریه بی احاله دن صرف نظر ایتمز ، امانت اداره بی التزام ایلیه رک تطبیقات و فعلیاتہ دخی کیریشمشدور . حال حربیک کوستردیکی لزوم حیوبات و محصولات ارضیه نک حکومت النده بولنمسی ، وزراع یدنده قالان مقدارکده حکومتجه معلوم اولمسنی ایجاب ایتدیردیکندن بوقرارلہ دولتک بوخصوصده کی تعامل قدیمی بوزدیغنه و اوتوز سنه اولکی امانت معامله سنه رجوع ایلش بولندیغنه بالطبع حکم ایدیله میز . مع مافیہ هر نه صورتلہ اولورسه اولسون واردات مدیر عمومسی فائق ترهت بک افندیکنک یازدقلری بر مقاله واقفانه ده (علوم اقتصادیه واجتماعیه مجموعہ سی جلد ۳ صفحہ ۴۳ - ۴۴۷) دیدکری کی شمیدی به قدر اعشار حقنده در میان ایدیلن اعتراضات منحصر اصول جایته تعلق ایتدیریله رک اساسدن همان هیچ بحث ایدله مشدر . بز بوراده بو وسیله ایله اعشارک هرجهتی کوزدن کیرمک ، اصول جایته ایله برابر اساسی ده مطالعه ایلک ایستیورز .

اعشارک مبنی علیهی اراضیدور . بناء علیہ بحثه ایدن ای کیریشه بیلیمک ایچون مکلفیت ارض مسئلہ سی تدقیق ایله مک لازم کلیر . اوجهندن ایشه باشلایم . ابتدای تشکیل عالمده اراضی عموم انسانلر بیننده مشترکدی . بی بشر تصرفه ایلک اول اموال مقبره ایله باشلامش ، غیرمقول امواله تصرف کیفیتیک بک چوق

اخذی موجودی . ابراهیم ، یعقوب ، موسی علیهم السلام
اعشار الدقلری تاریخچه مضبوطدر . شویله بر قاچ فقره
ذکر ایده لم : حضرت ابراهیم درت پادشاهله محارب بولندی
زمان غالب کلور ایسه آله جنی مال غنائمک عشرینی بالاختر
کاهنله ویره جکشی وعد ایش ، حضرت یعقوب مالک اولدینی
اموالک عشرینی جناب حقل رضاسی ایچون نذر ایله مش ،
حضرت موسی اعشاری ویر کو کبی بر قاچ نوعه وضع ایله یوب
کاهنله اساطه تخصیص قلمش .

خرستیانلقدده دخی عشر بدایه عبادت مالیه جله سندن ایدی .
بالآخره مجبوریته انقلاب ایتدی . الله کی مأخذلر بونی دردیچی
وبشچی عصر میلادی اوله رق کو ستریورلر . فقط بر حادثه مهمه بی
قید ایدرکن تاریخ بزه بو خصوصده معلومات اعطا ایدیور .
اهل صلیب مسئله سی ! ملک مجاهد (صلاح الدین ایوبی) به کوندربان
اوچنچی اهل صلیب اردوسنک مصارفی تأمین ایچون انکتره
وفرانسه قرالری (اعشار صلاح الدین Dime Saladin) نامی
تحتنده فوق العاده اولق اوزره اعشار تحصیل ایتشلردر .
انکترده اعشار رهبان گروهه تخصیص ایدلشدر .

اسلامیتده ده بدایتده اعشاری قبول ایتدی وفضله
اوله رق زکات عد ایله دی . بوکا (و آتوا حقه يوم حصاده)
آیت کریمه سیله (ایس فی المال حق سوی الزکاة) حدیث شریفی
دلالت ایلر ، شو احکام ایله اعشار مسلمانله کوره فرض
اولش اولیور . ده نبویدن صادر اولان دیگر بر حدیث
ایله ده مسئله توضیح قلندی . (ماست الباء فقیه العشر و ماسقی
یقر او دالیه فقیه نصف العشر) صورتنده اولان بو امر
پیغمبری ایله یلغور صویله صولانان اراضیدن تام عشر ، قربه
وطولاب واسطه سیله اسقا اولنان یرلردن ده نصف عشر اخدی
امر اولیور . و برنجی نوع اراضیدن بلامصرف استحصالانده
بوللمسی نقطه سندن تام وایکنجی نوع یرلردن مصرفله
استحصالاتده بولندیچی ایچون ده نصف الیرلمسی بو یوک بر
حکمتی متضمن بولیور . بر جوق زمان صکره کلن مقصدین
ومالیونک تدقیقه کیریشدکاری وفوائد و محاذیرینی ذکر ایلدکاری
حاصلات صافیله و غیر صافیله عشر اخدی مسئله مهمه سی
واضع شریعت ده بدایتده و بوندن بیک اوچ یوز سنه اول
حل ایله مش اولیور .

اراضی حقیقه کی احکام شرعیله کلنجه : کتب فقهیه
وسیاسیه اسلامیه ده اراضی بدایه عشریه و خراجیه اولق
اوزره ایکی قسمه آیرلمش ، حین فتحده غنیمه توزیع قلنان
یاخود اهل بیتنی اسلام اولوبده یدلرنده ابقا اولسان اراضی به
(اراضی عشریه) ، فتح زماننده غنیمه توزیع قلمیوب غیر

صکره وقوعه کلشدر . اراضی به بشرک تصرفی طوغرو اولوب
اولمادیچی مسئله سی علمایینده یک جوق مناقشه بی انتاج ، طرفیندن
برخی مطالعانک سر دینی تولید ایلدی . حق ملکیت نامی آلتنده
جریان ایدن بومناقشات و مطالعات موضوعمخارجنده اولدینی
ایچون اوکادائر بسط افکار ایتک ایسته میورز . بزم بوراده تدقیق
ایده جکمز جهت بواصر واقعی قبول ایله بونک صفحتی تعقیب
ایتک وبالخاصه مکلفیتی ایجاب ایتدیرن نقاطی نظر مطالعه دن
کچیرمک اوله جقدر . بناء علیه انسانلرک اراضی به تصرفی قبول
ایدیلنجه امک صرفیله ، و مصرف اختیاریه او اراضیدن
چقاره جنی مالده ده صاحب اولمسی بالنتیجه قبول ایدلمش دیمک
اولور . یالکز اراضیدن پایلان بو استفاده طوپراغه تملک ایتمکه ،
بر مقدار مصرف اختیار ، بر پارچه ده امک صرف ایتمکه الله
ایدیله مز . بوندن بشقه صاحب ارض احوال طبعیه دن یعنی
کونش ، یا غمور صو وسائرده دخی استفاده ایدر .
برده الله ایدیلن محصولک تمامی تمتع اعتبار ایدیله مز . ترا
صاحبی دیدیکمز کبی یالانات ویا بریدل مقابلنده بالواسطه ارض
سوردیرمش ، صکره ینه عینی امک و مصرفله ییچدیروب خرمن
ایش اولدیغنه و تخم ایله کوبره مثللو دیگر بعض مصرف
و کفترلره دخی قاتلامش بولندیغنه نظراً حاصلاتدن اول باول
بونلرک دوشورلمسی ایجاب ایدر . ایسته بوتزیلات اجرا ایدلنیکدن
واورایه مصرف هر درلور سرمایه نک فائضی ده چقارلدقندن صکره
حقیقی تمتع قالیرکه بوکا ارباب اقتصاد (رانت rente) تعبیر
ایدلر . بو تمتع یوقاریکی مطالعاتی ده نظر دفته آیرسوق -
سعیک ثمره سی اوله رق وجوده کلدیکی کبی بونده احوال طبعیه نک
تأثیریه کورولمش ، و صاحب ارضک اوندن استفاده سی شو
صورتله فعلاً ثابت اولش اولور . ارض صاحبی محصولات الله
ایتک ایچون اول باول الله کی قطعه ارضی سورمکه ، صکره
تخم وسائر آتورق نهایت کاله کلن محصولی ییچدیروب خرمن
ایتکه مجبور اولدینی و بنا برین محصولی الله ایتدیرن اول بر
فداکارلق اختیاری مجبوریتده بولندیچی کبی اوندن صکره ده
بر مکلفیتده قاتلامسی لازم کلیرکه ایسته بوده قوانین طبعیه دن ،
محصولاتی آخرینک کلوب غصب ایله مسنه ممانعت مثللو نعمت
آرایشدن استفاده به مقابل هیئت عمومی بی تمیل ایدن دولته ویریلن
قسمدر . و ایسته ویرکود دیدیکمز ده بوحصه طبعیه در .

مکلفیت ارض مسئله سی یک قدیمدر . دینله بیلیرکه انسانلرک
برر هیئت مجتمعه حالنه کلدکدن و امر اداره لرینی ایچلرندن
برینه تودیع ایلدکاری آندن بدأ ایدر . اشکالی مختلف اولغله
برابر الک مهنک والک اسکیسنک موضوع بحثمز اولان اعشار
اولدیغنه شبهه یوقدر . شرایعک کافه سندن اراضیدن عشر

ایہ خراج مقاسمہ نك خراج موظفہ معا، لاتندہ خارج طوئلی،
بونلردہ خارجك تکرزی حالندہ عشر وخراجك تکرار
ایتدیرلسی هب اولوقلرك آثاریدر .

« خراج » ایہ معنای اصلیمی اولان « اقطاع » حقندہ
وبالحاصہ اراضینك دیگر ناملرله تابع طوئلقری تکالیف
خصوصندہ فضله معلومات استحصال ایله مك ایسته یلرك
« دفتر مقصد » ه مراجعت بیورملری .

عثمانیلرك اعلان استقلال ایله ردولت سلیمه تشکیل
ایلدکلری تاریخدن صکره اعشارك آلدینی اشكالك تدقیقی
دیگر بر مقاله یه ترك ایدیوروز .

۸ تشرین ثانی ۹۱۷

تنظیمات دورنده نشریات اقتصادیہ من

غ . مندرجہ

— ۲ —

۳۷ نجی صایدن مابعد

بودورك قیمتدار مطبوعانندن بری اولان « حقایق الوقایع » ده
اقتصادی مدنیا تمزك تدقیق ایلدیلکی وپوتدنی و بجرانه چاره لر
آراندیلنی کورولمکده در . مثلاً « کبرا اولادی اولان کنج
مسلمانلرك زراعت وصنعت و تجارتله اشتغاله میللری اولماسی
وهیسنك دولت خدمتیه شتابان اولمالری کی بك اوغلندہ تورکجه
فرانسجه نشر ایدیلان بر غزنه نك اورته یه چقاردیقی مسائل مهمه
حقندہ حقایق الوقایعده نشر ایدیلان مقاله بزده بر انتباهك مقدمه سنی
ارائه ایده جك بروثقه دز .

شوراسی آروجه سایان نظردر که بودورك بومی مطبوعاتی الك
زیاده استقراض، دیون عمومیه، مراقبه مالیه کی خصوصیات ایله
توغل ایلدشدر . حقایق الوقایعده تائمسك، مورنینغ بوستك خصوصیه
بك اوغلندہ نشر ایدیلان لاتور کینك، فرانسه ده انکلتزده نشر
ایدیلان رسائل موقتہ مالیه نك مقاله لرینه تصادف ایلمکده در .
بو مقاله لر شمدی یه قدر تدقیق ایلماش اولان تاریخ اقتصادیاتمز
ایچون بك بویوك مقاله لردر . بو مقاله لرك تدقیق وتبع
ایلماسیدر که ددوله، مور او یچ کی تورکیا تاریخ مالیسنی یازان
مؤلفلرك اثرلرینی بك قیمتسز بر اقصشدر . تاریخ اقتصادیات نقطه
نظرندن حائر اهمیت اولان بو مقاله لرك هانکی محررك زاده
عرفانی اولدیغنی مع التأسف بیله میوروز قارشیده یعنی بك اوغلندہ
تورکجه دن غیری برسان ایله نشر ایدیلان غزنه لر ایچنده الك زیاده
مسائل مالیه واقتصادیه منزله توغل ایدنلر؛ لاتورکی، تقویم تجارت،
لوانت هرا لده، لوانت تائمس کی غزنه لردر .

مسلم سکنه سی یدنده ترك وابقا ایدیلان اراضی به ده (اراضی
خراجیه) نامی ویرلشیدنی . بو ایکی قسمده تصرف جهتیله
بر فرق موجود دکلدی . یالکیز اولکی نوع اراضیدن استیفا
اولنان ویرکویه (عشر) ایکنجی نوعدن آلنان ویرکویه ده
(خراج) نامی ویرلشیدنی . عشره تابع اراضی بی یاغور
صوبیله یعنی کلفتسز قسمندن تام طولاب ضوییه یعنی کلفتسز
طاقندن نصفه قدر ویرکو آلمسی نقطه سندن ایکی له آیرمیلد .
یکمز کی (خراج) ده ایکی قسمه آیرلش ، برینه (خراج
موظف) دیگرینه (خراج مقاسم) دنیلمشیدنی . خراج
موظف، اراضی اولجیلررك دونم باشه سنوی مقطوع بر ویرکو
آلمدی . خراج مقاسم ده، محصولاتندن عشردن نصفه قدر
حصه اخذ ایله مکدی . خراجك طرح وتقسیمندہ ارضك
تخملنه باقیلیر، اکا کوره محصولك عشری، سدنی، ضمی، ثانی
حتی نصفی درجه سنده آلیردی . نقط اوندن زیاده بر شی
آله مازدی .

وضع خراج امرنده خلفای اسلامیه نك نه درجه دقت
وبصیرت کوسرتدکلرینی فقره آتیہ تاریخیه وضوح کامله ایله
ارائه ایلر .

« قطعه عراق فتح وتسخیر اولندقدن مکره حضرت « فاروق »
« عثمان بن حنیف » و « حذیفه بن الحسانی » نام ذاتلری سمیت
عراقه مأمور آکوندن مشلر ایدی . مشار الیهما عزیمت واموز
مأموره لرینی بالا کال عودت ایلدکدن صکره حضور خلیفه یه
داخل اولدولرندہ خلیفه مشارالیه بونلره خطاباً « ارضك طاقتی
خارجنده برشی تحمیل ایتمه مش اولدیغکیزی بك . أمول ایدرم »
دیو سوال ایلدکلرندہ آنلرده جوابلرندہ ، خیر یالکیز طاقتی
مقدارینی تحمیل ایلدك . اگر زیاده قیلسه ایدك طاقتی قالماز
ایدی دیمشلدردر . »

ایشته بوصراحت صدر اسلامده طرح تکالیف خصوصندہ
نه درجه اعتداله رعایت و خلیفه لرك ابراز بصیرت ایلدکلرینی
غیر قابل اعتراض بر صورتده کوستر . مأخذ من بوندن فضله
اوله رق آتیده کی معلوماتی ده ویریورکه سایان دقتدر :

« ازان جمله بر ارضك صولری منقطع اولدیغنی ویا برارضه
صو باصوب زراعته آفت استیلا ایلدیکی حالده ، اومقوله یلردن
خراج آئنامسی بالعکس صاحب ارض اراضیسنی کندولکندن
ابطال ایلدیکی ویاخود ارضك صاحبی دکیشیدیکی یعنی مسلم
اوزرندن غیر مسلم ، غیر مسلم اوزرندن مسلم اوزرینه انتقال
ایلدیکی تقدیرده خراجك تغیر اولناماسی ، ینه خارجك
تکریر یله خارجك تکریر ایدلمه منی ، یعنی برارض خراجی
سبده ایکی محصول ویرمکه ایکی دفعه خراج آرانناماسی ، عشر